

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Tulevat säädösmuutokset ja tietosuoja

Denis Galkin, valtiovarainministeriö

Kuntatieto-ohjelman koulutusohjelma

”Ehdotetaan muutettavaksi kuntalakia ja maakuntalakia, valtiokonttorista annettua lakia sekä kuntien ja maakuntien taloustietojen tuottamista ja toimittamista koskevaa erityislainsäädäntöä.”

Kuntien talousraportoinnin säädöspohjan nykytila

- Kuntalain (410/2015) 112 §:n mukaan kunnan kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kuntalain lisäksi kirjanpitolakia. Lisäksi kirjanpitolautakunnan kuntajaosto voi antaa soveltamisohjeita.
- Tilastolain 14.2 §:n mukaan kunnat ja kuntayhtymät ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä Tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot mm. taloudestaan.
- Tilastolain 7.1 §:n mukaan neuvoteltuaan tiedonantovelvollisten tai heidän edustajiensa kanssa tilastoviranomainen päättää kerättävistä tiedoista sekä tietojen keräämisessä noudatettavista menettelytavoista ja määräajoista.

Kuntien talousraportoinnin säädöspohjan nykytila

”Lisäksi kuntia ja kuntayhtymiä koskevat tällä hetkellä lukuisat velvoitteet toiminta- ja taloustietojen toimittamisesta. Kuntien tiedonantovelvoitteita sekä muiden viranomaisten tietojen saantioikeutta koskeva erityislainsäädäntö koostuu määrällisesti yli 200 erikseen säädetyistä velvoitteesta tietojen luovuttamiseen.”

Maakuntien talousraportoinnin säädöspohjan nykytila

”Maakuntia koskevat säännökset sisältyvät **parhailaan eduskunnan käsiteltävänä** olevaan lainsäädäntöön. Näistä keskeisimpiä maakuntien talouden seurannan kannalta ovat maakuntalaki ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (HE 15/2017) sekä laki tilastolain muuttamisesta (HE 14/2018).”

Maakuntien talousraportoinnin säädöspohjan nykytila

- Maakunnan kirjanpidosta tullaan säätämään maakuntalain 98 §:ssä. Maakunnan kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan maakuntalaissa säädetyn lisäksi myös kirjanpitolakia.
- Maakuntalain 140 §:ssä tullaan säätämään maakunnan toiminnan, talouden ja palvelutuotannon seurannasta ja tietojen tuottamisesta.
- Tilastolain 14.2 §:n soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös maakuntia.

Valtiokonttori

Valtiokonttorista annetun lain (305/1991) 2 §:n mukaan valtiokonttorin tehtävänä on:

1. järjestää rahoitus-, sijoitus-, velanhoito- ja lainanhoitopalveluja sekä henkilöstöpalveluja valtion virastoille ja laitoksille;
2. hoitaa valtion keskuskirjanpitoa;
3. huolehtia valtion vahingonkorvausasioista.

Muutokset

Kuntalaki

”Kuntalakiin lisättäisiin kunnalle velvollisuus toimittaa taloustiedot Valtiokonttorin ylläpitämään taloustietovarantoon. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä tuotettavista tiedoista ja näiden sisällöstä sekä tietojen toimittamisen menettelytavoista ja ajankohdista.”

Maakuntalaki

”Vastaava tietojen toimittamista koskeva velvollisuus lisättäisiin myös maakuntalakiin.”

Tilastolaki

”Uusi toimintamalli korvaa asteittain vuodesta 2020 alkaen Tilastokeskuksen tilastolain nojalla tekemät kuntien ja kuntayhtymien taloustietoja koskevat tiedonkeruut.”

Valtiokonttori

”Valtiokonttorista annettuun lakiin lisättäisiin säännökset kuntien ja maakuntien taloustietovarannon ylläpitotehtävästä. Laissa säädettäisiin myös taloustietovarannon käytön maksuttomuudesta sekä annettaisiin valtuutus antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä ylläpitotehtävän sisällöstä.”

Ehdotuksen vaikutukset

- Kyseessä ei uusi kuntien tehtävä, vaan tarkentava toimintatapavelvoite.
- Pysyviä vaikutuksia työtehtäviin kuntien ja tulevien maakuntien taloushallinnon tehtävissä.
- Kertaluontoinen investointikustannus vuosina 2018 -2020 koskien taloushallinnon järjestelmiä ja tarvittavia uusia järjestelmäpalveluita.
- Investointikustannukset tulevat takaisinmaksetuksi viimeistään viidessä vuodessa tehokkaampana taloushallinnon raportointina.
- Tärkeää on, että muutokset tehdään osana maakunta- ja sote-uudistuksen muutostehtäviä, jotta vältytään päällekkäiseltä investoinnilta
- Siirrytään tilastointiprosessista digitaaliseen raportointiprosessiin.

Aikataulu

- Julkisen hallinnon talousseurannan ja raportoinnin sääntelyn kehittämisryhmän aikataulu.
- Työryhmä ehdottaa, että mallin edellyttämät lainsäädäntömuutokset valmistellaan siten, että malli on toimeenpantavissa maakuntauudistuksen aikataulussa ja raportointimalli on käytettävissä maakunnissa suoraan niiden aloittaessa tehtävien hoitamisen 1.1.2020.
- Hallituksen esitys lainsäädännön muutoksista valmistellaan työryhmän ja ministeriöiden yhteistyönä kevään 2018 aikana.
- Esitys tulisi syksyllä 2018 eduskuntaan **viimeistään** budjettilakiaikataulussa siten, että ehdotetut lakimuutokset tulevat voimaan 1.1.2019.

Tietosuojasta

Perusasioita

- Rekisterinpitäjä
 - Luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta elintä, joka yksin tai yhdessä toisten kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot.
- Henkilötietojen käsittelijä
 - Luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta elintä, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun.
- Käsittely
 - Toimintoa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin tai henkilötietoja sisältäviin tietojoukkoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaalisesti, kuten tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, jäsentämistä, säilyttämistä, muokkaamista tai muuttamista, hakua, kyselyä, käyttöä, tietojen luovuttamista siirtämällä, levittämällä tai asettamalla ne muutoin saataville, tietojen yhteensovittamista tai yhdistämistä, rajoittamista, poistamista tai tuhoamista.

Perusasioita

- Henkilötieto ja rekisteröity
 - **Kaikkia** tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön, jäljempänä '**rekisteröity**', **liittyviä tietoja**; tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa erityisesti tunnistetietojen, **kuten** nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon, verkkotunnistetietojen taikka yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella.
- Rekisteri
 - Mitä tahansa jäsenneiltyä henkilötietoja sisältävää tietojoukkoa, josta tiedot ovat saatavilla tietyin perustein, oli tietojoukko sitten keskitetty, hajautettu tai toiminnallisista tai maantieteellisistä perusteista jaettu.

Perusasioita

- Rekisteröity
 - **Kaikkia** tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön, jäljempänä 'rekisteröity', **liittyviä tietoja**; tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa erityisesti tunnistetietojen, **kuten** nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon, verkkotunnistetietojen taikka yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella.
- Profilointi
 - Mitä tahansa henkilötietojen automaattista käsittelyä, jossa **henkilötietoja käyttämällä arvioidaan luonnollisen henkilön tiettyjä henkilökohtaisia ominaisuuksia.**

Kiitos!